



Osavuositiedot tammi–syyskuu 2022
Helen-konserni

28.10.2022

Tammi–syyskuu 2022: Jatkoimme investointeja ja tuoteportfolion uudistuksia turbulentissa toimintaympäristössä

HEINÄ–SYYSKUU 2022

- Konsernin liikevaihto kasvoi merkittävästi verrattuna edellisvuoden vastaavaan jaksoon ja oli 295 miljoonaa euroa (195).
- Liikevoitto kasvoi selvästi ja oli 58 miljoonaa euroa (19).
- Lämmön myynti pieneni 10 % edellisvuodesta ja oli 606 GWh (672).
- Sähkön kokonaismyynti kasvoi 14 % ja oli 833 GWh (730).
- Jäähdytyksen myynti kasvoi 6 % ja oli 88 GWh (83).
- Sähkönsiirto Helsingissä pieneni 2 % ja oli 1 002 GWh (1 021).

TAMMI–SYYSKUU 2022

- Konsernin liikevaihto kasvoi merkittävästi verrattuna edellisvuoden vastaavaan jaksoon ja oli 1 116 miljoonaa euroa (827).
- Liikevoitto kasvoi merkittävästi ja oli 111 miljoonaa euroa (93).
- Lämmön myynti laski 7 % edellisvuodesta ja oli 4 286 GWh (4 623).
- Sähkön kokonaismyynti laski 16 % ja oli 3 381 GWh (4 003).
- Jäähdytyksen myynti pysyi lähes ennallaan ja oli 171 GWh (172).
- Sähkönsiirto Helsingissä pysyi lähes ennallaan ja oli 3 241 GWh (3 249).

KONSERNIN AVAINLUVUT

	7–9/2022	7–9/2021	Muutos	1–9/2022	1–9/2021	Muutos
Liikevaihto, M€	295	195	52 %	1 116	827	35 %
Liikevoitto, M€	58	19	207 %	111	93	20 %
Liikevoitto, %	19,7	9,8	102 %	10,0	11,3	-11 %
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja, M€	45	16	178 %	93	82	13 %
Investoinnit, M€	47	77	-39 %	127	175	-27 %
Omavaraisuusaste, %	-	-		57	76	-25 %
Sijoitetun pääoman tuotto (rullaava 12kk), %	-	-		3,6	4,5	-20 %
Henkilöstön määrä 30.9.	-	-		963	1 020	-6 %
Taseen loppusumma, M€	-	-		3 798	2 795	36 %

Helen-konsernin muodostavat emoyhtiö Helen Oy sekä tytäryhtiöinä Helen Sähköverkko Oy, Oy Mankala Ab, Helsingin Energiatunnelit Oy, Tuulipuisto Lakiakangas 3 Oy, Kristinestad Tupaneva Oy, Kalistanneva Hallinnointiyhtiö Oy, Kalistanneva Holding Oy, Kalistanneva Sijoitusyhtiö Ky, Tuulipuisto Kalistanneva Oy, Jokituuli Holding Oy, Jokituuli Sijoitusyhtiö Ky, Tuulipuisto Karahka Oy ja Tuulipuisto Juurakko Oy. Osakkuusyhtiöinä konserniin on yhdistelty Voimapiha Oy, Suomen Merituuli Oy, Liikennevirta Oy, Pjelax Vindkraft Ab/Oy, &charge GmbH, Think Outside AS ja Viatti GridCo Oy.

TOIMITUSJOHTAJA JUHA-PEKKA WECKSTRÖM KOMMENTOI:

– Vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä kriisinkestävyys nousi monellakin tapaa keskeiseksi teemaksi energia-alalla. Osoitimme hyvää kriisinkestävyyttä tilanteessa, jossa energiakriisi jatkui markkinoita määräävänä tekijänä ja jopa pahentui neljänneksen aikana. Kokonaisvaltainen toimintatapamme toimia markkinoilla sekä ostajana että myyjänä tasapainotti tilannettamme ja teki siitä kannaltamme toistaiseksi hallittavan. Vakuusvaatimuksemme eivät nousseet huolestuttavalle tasolle.

Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta jatkoimme investointejamme hiilineutraaliin ja päästöttömään energiaan. Investoimme lisää tuulivoimaan ostamalla Juurakon ja Karahkan tuulipuistot Pohjois-Pohjanmaalta yhdessä partnerimme Ålandsbankenin Erikoissijoitusrahaston kanssa. Kerroimme investoivamme merkittävästi lämpöpumppumarkkinaan perustamalla maalämpö- ja lämpöpumppuratkaisuihin keskittyvän yhteisyrityksen LämpöYkkönen Oy:n kanssa. Investointi odottaa vielä yrityskauppavalvontaan liittyvää hyväksyntää Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV).

Markkinatilanteesta johtuen kehitimme sähkönmyyntiportfoliotamme neljänneksen aikana. Digitaalisten palveluiden rooli kasvoi ja jatkoimme niiden aktiivista kehittämistä palveluksemme asiakkaita paremmin haastavassa tilanteessa. Esimerkkinä digitaalisista palveluistamme on Oma Helen -sovellus, jossa voi seurata omaa sähkönkulutustaan tuntitasolla. Sen otti kolmannen kvartaalin aikana käyttöön yli 70 000 uutta käyttäjää. Asiakasmäärämme säilyi vahvana. Liikevaihtomme kasvoi huomattavasti sähkön korkeasta tukkumarkkinahinnasta johtuen, mutta tuotantokustannusten nousu heikentää huomattavasti kaukolämmön kannattavuutta, sanoo Helen Oy:n toimitusjohtaja Juha-Pekka Weckström.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja hyödykehinnat olivat edellisen neljänneksen tapaan keskeisiä määrittäviä tekijöitä toimintaympäristössämme. Toimintaympäristömme on edelleen erittäin haastava, ja vuoden kolmannella neljänneksellä se muuttui jopa entistäkin haastavammaksi muun muassa energiatoimialaa kohdanneen äärimmäisen korkeiden johdannaisten vakuusvaateiden aiheuttaman likviditeettikriisin myötä. Toimintaympäristön muutosten vaikutuksia liiketoimintaan on yhä vaikeampi ennustaa.

Maailmanpoliittinen tilanne on muuttanut energiamarkkinoiden rakennetta määrittelemättömäksi ajaksi ja aiheuttanut energiakriisin. Monet alan yritykset luopuivat tai ovat luopumassa venäläisistä polttoaineista ja kartoittavat uusia hankintakanavia. Me olemme tehneet samoin. Muutos on merkittävä, mutta olemme aktiivisesti ja onnistuneesti kartoittaneet ja löytäneet uudet hankintakanavat kivihiilen toimivilta maailmanmarkkinoilta. Sen aikaa, kun kivihiltä vielä käytämme, olemme hajauttaneet sen hankinnan muun muassa Australiaan, Pohjois- ja Etelä-Amerikkaan sekä Afrikkaan.

Energiahyödykkeiden hinnat nousivat edellisen kvartaalin tapaan. Maakaasun hinnan nousu ohjasi polttoainemarkkinaa, ja vähensimme edelleen huomattavasti maakaasun käyttöä. Luovuimme venäläisen maakaasun käytöstä kokonaan. Maakaasua meille tulee Baltic Connectorin kautta Baltiasta, ja se on LNG-pohjaista. Sen saatavuus on vähäistä ja saatavuuteen liittyy epävarmuuksia.

Kolmannella neljänneksellä yleistilanne sähkömarkkinoilla oli erittäin vakava, ja markkinoiden äärimmäinen hermostuneisuus heijastui kaikkeen liiketoimintaan. Etenkin sähköpörssin vakuusvaatimukset ovat vaikuttaneet energiayhtiöihin. Viime aikoina useat toimijat ovat vahvistaneet riskienhallintaansa ja rajoittaneet tarjoamaansa muun muassa kiinteähintaisia tuotteita poistamalla ja jopa lopettaneet liiketoimintaa. Tästä johtuen sähkökilpailutilanne on hyvin vaihteleva. Sähkön ja polttoaineiden hintojen volatiliteetti lisäsi riskejä ja heikensi ennustettavuutta.

Vaikka sähkökauppaa käydään pohjoismaisessa Nord Pool -sähköpörssissä, Euroopassa tapahtuvat markkinamuutokset vaikuttavat suoraan sähkön hintaan myös Suomessa. Keski-Euroopan päätökset vähentää ja luopua ydinvoimasta sekä tuotantolaitosten käyttökätkökset ovat vaikuttaneet sähkön kokonaistuotantomääriin, eivätkä uusiutuvaan energiaan perustuvat korvaavat investoinnit vielä riittävästi täyttämään kysyntää täysimääräisesti. Erityisesti teollisuuden sähkön kysynnän kasvettua koronapandemian jälkeen pörssisähkön hinta nousi korkeaksi. Tässä tilanteessa pörssisähkön korkea hinta on alkanut ohjata tuotantokapasiteettia.

MYYNNTI JA ASIAKKUUDET

Sähkömarkkinan muutokset ovat olleet erittäin merkittäviä vuoden kolmannen neljänneksen aikana, ja ne ovat vaikuttaneet vahvasti asiakkaisiimme. Voimakkaasti muuttuvat hinnat, markkinan selvä siirtyminen pörssisähkösopimukseen sekä energiasäästötoimenpiteiden korostuminen jokapäiväisessä keskustelussa ovat nostaneet asiakkaidemme halua ymmärtää omaa tilannettaan entistä paremmin. Tämä on aiheuttanut valtavan kysymystulvan asiointikanaviimme, joissa olemme pyrkineet auttamaan asiakkaita tiedonhankinnassa kehittämällä niin digitaalisia kuin perinteisiä kanaviamme.

Olemme huomanneet, että turbulენტina aikana asiakkaat turvautuvat luotettaviin, pitkän linjan toimijoihin ja arvostavat energiaosaamistamme. Markkinaosuutemme on vahva, ja meillä oli noin 620 000 piensähkösopimusta kvartaalin lopussa. Seuraamme markkinoiden muutoksia aktiivisesti ja olemme tehneet lukuisia sopeuttamistoimenpiteitä: olemme supistaneet uusmyynnin tuotetarjoamaamme pörssisähkö- ja 12 kuukauden määräaikaan tuotteisiin, tiedottaneet toistaiseksi voimassa olevien sopimustemme hintojen muutoksista 1.10. alkaen sekä siirtyneet pörssisähkötuotteeseen toimitusvelvollisena tuotteena.

Olemme 100 prosenttia edellä kotien aurinkovoimaloiden myynnillisistä tavoitteita, mikä kertoo siitä, että kysyntä on noussut erittäin voimakkaasti sähkön hintojen kohotessa. Oman tuotannon hyödyt koetaan tällä hetkellä taloudellisesti varsin kiinnostaviksi.

Yritysmyyntissä asiakaskysyntä energiaratkaisujamme kohtaan on ollut ennakoitua suurempaa, ja kvartaalin myynti oli kolminkertainen tavoitteeseen nähden. Tätä selitti pitkälti sähkön kohonnut hintataso, mutta ilman sähkötuotteitakin myynti oli 50 prosenttia yli tavoitteiden. Sähköisen liikenteen kasvu näkyy sekä julkisen että yritys- ja taloyhtiölatauksen ratkaisuille kysynnän nousuna. Aurinkovoimaloiden kysyntä on pysynyt vahvana kuten myös tarve lämpöratkaisujen uusimiselle ja jäädytysmahdollisuuksien rakentamiselle.

Raaka-aineiden hinnat ja voimistuva inflaatio ovat vaikuttaneet poikkeuksetta kaikkien tuotteiden hintoihin, ja toimitusajat ovat pidentyneet. Olemme pyrkineet antamaan asiakkaille mahdollisuuksiemme mukaan näkyvyyttä pidemmälle ajalle muun muassa julkaisemalla kaukolämmön energiahinnat seuraavalle kolmelle kaudelle aina 30.4. asti.

ENERGIANTUOTANTO JA TOIMITUSVARMUUS

Geopoliittisesta tilanteesta huolimatta sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotanto on toiminut hyvin. Sähkönjakelun toimitusvarmuus Helsingissä on edelleen maailman huippuluokkaa. Heinä–syyskuussa sähkönjakelu toimi Helsingissä yhtä poikkeusta lukuun ottamatta ilman merkittäviä jakelunkeskeytyksiä. Elokuun lopulla Laajasalon sähköasemalla oli harvinainen oikosulkuvikatilanne, joka levisi kahdelle kiskostolle. Oikosulkutilanne johti laajaan ja pitkähkөөön sähkönjakelukeskeytykseen Laajasalon jakelualueella. Keskeytys kosketti laajimmillaan vajaata 13 000 asiakasta, ja keskimääräinen kestoaika oli 88 minuuttia.

Vuoden kolmannen kvartaalin lopussa energianhankintamme suorat kumulatiiviset hiilidioksidikokonaispäästöt vuoden alusta lähtien olivat noin kolme prosenttia pienemmät kuin viime vuonna vastaavalla jaksolla. Energianhankinnan ominaispäästö kolmannella vuosineljänneksellä oli noin viisi prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Energianhankinnan kokonaismäärä vuoden 2022 kolmannella kvartaalilla oli noin 10 prosenttia pienempi kuin edellisenä vuonna. Lämmönhankinta pieneni noin kahdeksan prosenttia. Maakaasua käytettiin kolmannen vuosineljänneksen aikana noin prosentti edellisen vuoden vastaavalla jaksolla käytetystä määrästä. Kivihiiltä käytettiin noin 12 prosenttia enemmän edellisen vuoden vastaavan jakson käyttömäärään verrattuna. Pellettejä käytettiin suurin piirtein saman verran kuin edellisenä vuonna ja öljyä noin nelinkertainen määrä.

Päästöjen kehityssuunta on laskeva, ja päästöihin vaikuttavat sään lisäksi merkittävästi myös toteutetut hiilineutraalin tuotannon investoinnit. Investointiohjelman toteuttaminen kestää useita vuosia, ja Helen arvioi ominaispäästökseen vuonna 2025 noin 65 g/kWh.

Helenin energiantuotannon kumulatiiviset hiilidioksidipäästöt, milj. tonnia:			
	2022	2021	Muutos%
Tammi–maaliskuu	1,1	1,2	-8
Tammi–kesäkuu	1,6	1,7	-4
Tammi–syyskuu	1,8	1,8	-3
Koko vuosi		2,8	

CO ₂ -ominaispäästöt	III/2022	III/2021	2021	12 kk
g/kWh	117	123	216	226

Viiden vuoden päästökehitys, g/kWh				
2021	2020	2019	2018	2017
216	219	252	252	251

MERKITTÄVIÄ TAPAHTUMIA HEINÄ–SYYSKUUSSA

- Kerroimme investoivamme merkittävästi lämpöpumppumarkkinaan perustamalla maalämpö- ja lämpöpumppuratkaisuihin keskittyvän yhteisyrityksen LämpöYkkönen Oy:n kanssa. Yhteisyritys tulee tarjoamaan asiakkaille energiatehokkaita ja hiilineutraaleja lämmitys- ja jäähdytysratkaisuja Helsingissä ja muualla Suomessa. Yhteisyrityksen perustaminen ja siihen liittyvien järjestelyiden toteuttaminen edellyttää vielä yrityskauppavalvontaan liittyvää hyväksyntää Kilpailu- ja kuluttajavirastolta (KKV).
- Kerroimme jatkavamme merkittäviä investointeja uusiutuvaan energiaan hankkimalla yhdessä Ålandsbanken Tuulivoima Erikoissijoitusrahaston kanssa Juurakon (40 MW) ja Karahkan (noin 150 MW) tuulipuistot Pohjois-Pohjanmaalta VSB-konsernilta. Kalajoella (Juurakko) ja Oulaisissa (Karahka) sijaitseviin tuulipuistoihin tulee yhteensä 32 turbiinia. Juurakon tuulipuiston on määrä valmistua vuoden 2022 kuluessa. Karahkan rakennustyöt alkavat syksyllä 2022 ja puiston on tarkoitus valmistua vuoden 2024 lopussa. Helen on tuulipuistojen enemmistöosakas.
- Kerroimme sopineemme tietoliikenne- ja digitaalisten palveluiden sekä 5G:n edelläkävijä Elisan kanssa datakeskuksessa syntyvän hukkalämmön hyödyntämisestä. Sopimuksen mukaan Elisan Pasilassa sijaitsevan datakeskuksen jäähdytysprosessissa kerätty hukkalämpö siirtyy lämmittämään lähialueen koteja ja yritysten toimitiloja. Kiertotalousmuotoinen yhteistyö perustuu avoimeen kaukolämpöverkkoon. Avoimella eli kahdensuuntaisella kaukolämpöverkolla tarkoitetaan lämpöverkkoa, jossa asiakkaat voivat sekä ostaa lämpöä että myydä tuottamaansa lämpöä energiayhtiölle.
- Kerroimme meriveden lämmöntalteenottohankkeen siirtyneen kehitysvaiheeseen, kun sopimus asiasta allekirjoitettiin allianssipartnereidemme ACCIONAn ja YIT:n kanssa. Meriveden lämmöntalteenottohanke koostuu kahdesta osasta: merivesijärjestelmästä ja Salmisaaren lämpöpumppulaitoksesta. Merivesijärjestelmä, jota nyt lähdetään kehittämään yhdessä allianssipartnereidemme kanssa, sisältää arviolta 17 kilometriä pitkän vedenottotunnelin.

- Kerroimme valinneemme käyttö- ja kunnossapitotehtävien toimittajaksi Enersense IN Oy:n ja kaukolämpö- ja jäähdytysverkkojen suunnittelu-, rakennuttamis- ja dokumentointipalveluiden toimittajaksi Fimpec Engineering Oy:n. Siirtyminen palveluhankinnan toimintamalliin on osa Hana- ja Salmisaaren hiilivoimaloiden sulkemiseen liittyviä sopeuttamistoimia sekä Helenin strategian mukaista siirtymää kohti hiilineutraalia energiantuotantoa.
- Kerroimme muuttavamme kaukolämmön hintaa kolmelle seuraavalle hintakaudelle merkittävän, Venäjän hyökkäyssodasta johtuvan raaka-aineiden kustannusten nousun vuoksi. Kustannuspaine kohdistuu nimenomaan kaukolämmön energiamaksuun, joka koostuu raaka-aineiden hinnoista, energiaveroista, päästöoikeuksista ja sähkökulutuksesta. Kaukolämmön kokonaishinta muodostuu kausittaisesta energiamaksusta ja kiinteästä sopimusvesivirtamaksusta.
- Kerroimme, että asiakkaidemme kiinnostus oman energiankäytön seurantaan on kasvanut merkittävästi energia-asioiden ja energiasäästösuositusten noustua isosti otsikoihin. Tämä näkyy muun muassa vuonna 2020 julkaistun Oma Helen -palvelun kasvaneena käyttäjämääränä. Palvelun, jossa voi seurata omaa energiankäyttöään jopa tunnin tarkkuudella, oli syyskuun loppuun mennessä ottanut käyttöönsä yli 425 000 asiakastamme, ja määrä kasvaa koko ajan. Kolmannen kvartaalin aikana uusia käyttäjiä tuli yli 70 000 (4–6/2022: 20 000 uutta käyttäjää).
- Kerroimme energiamurroksen vaikutuksista asiakkaidemme kulutukseen. Pörssisähköön siirtyneet asiakkaamme vähensivät energiankulutustaan 15 prosenttia samalla, kun kiinteähintaisen sähkösopimuksen solmineiden asiakkaiden kulutus pysyi ennallaan.
- Kvartaalin aikana energiakriisin vaikutukset näkyivät asiakaspalvelussamme. Asiakkaidemme huoli tilanteesta näkyi valtavana kysymystulvana asiointikanaviimme, ja se aiheutti pitkiä jonoja. Teimme muutoksia asiakaspalvelukanaviemme aukioloon ja pyrimme parhaamme mukaan auttamaan asiakkaitamme tiedonhankinnassa.

INVESTOINNIT

Tammi–syyskuussa 2022 konsernin käyttöomaisuusinvestoinnit olivat yhteensä 127,2 miljoonaa euroa (174,8). Emoyhtiön osuus käyttöomaisuusinvestoinneista oli 88,6 miljoonaa euroa (127,3). Helen Sähköverkko Oy:n käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 15,7 miljoonaa euroa (13,1). Tuulivoimaan investoitiin konsernissa tammi–syyskuussa 2022 13,2 miljoonaa euroa (19,0). Yhtiö teki katsauskaudella päätöksiä merkittävistä tuulivoimainvestoinneista, jotka eivät vielä materialisoituneet täysimääräisinä.

Emoyhtiön investoinnit painottuivat hiilineutraaliin energiantuotantoon. Valmistelemme parhaillaan Vuosaaren uuden biolämpölaitoksen käyttöönottoa. Katri Valan lämpö- ja jäähdytyslaitoksella on käynnissä seitsemännen lämpöpumpun asennustyöt. Kruunuvuorenrannan lämmön kausivaraston osalta on valmisteltu työmaan käynnistämistä

purkutöillä. Salmisaaren meriveden lämmöntalteenottohanke siirtyi kehitysvaiheeseen allianssipartnereiden kanssa.

RAHOITUS

Konsernin omavaraisuusaste oli 57 prosenttia (76), ja korollisten velkojen määrä katsauskauden lopussa oli 793 miljoonaa euroa (437). Omavaraisuusastetta heikensivät sähköjohdannaisten arvonmuutoksen kirjaus velkoihin, yhtiön hankkima rahoitus loppuvuodesta 2021 sekä vuonna 2022 tuulivoimayhtiöihin hankittu rahoitus.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinnan tavoitteena on energian toimitusvarmuudesta huolehtiminen sekä konsernin arvon turvaaminen ja kasvattaminen pitkäjänteisesti. Liiketoiminnan merkittävät riskit liittyvät energiahyödykkeiden markkinahintojen voimakkaaseen vaihteluun ja niiden yhä heikompaan ennustettavuuteen, mikä aiheuttaa liiketoimintariskejä tukku- ja vähittäismarkkinoilla sekä sähkön hankinnassa. Tunnistetuille riskeille on määritelty hallintatoimenpiteet, joiden tarkoituksena on saattaa riski hyväksyttävälle tasolle. Yhtiössä riskienhallinta tarkoittaa järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä epävarmuuksia.

Geopoliittisesta tilanteesta johtuen käyttämämme kivihiilen hankinta tapahtuu toistaiseksi muualta kuin Venäjältä. Venäläisen kivihiilen hankintakanavat on nopealla aikataululla korvattu uusilla, mutta uusien kivihiiitoimittajien toimituskyky ja mahdolliset logistiikkahaasteet saattavat aiheuttaa riskin kivihiilen toimitusaikatauluille. Muutama Euroopan maa on jo ilmoittanut lisäävänsä kivihiilen käyttöä lähitulevaisuudessa, mikä lisää kivihiilen kysyntää. Kivihiilen kysynnän kasvu voi aiheuttaa riskin sen hintaan ja saatavuuteen. Energiahyödykejohdannaisten raju hintavaihtelu nostaa edelleen vakuusvaatimuksia fyysisellä ja johdannaismarkkinalla. Tiettyjen komponenttien saatavuus, materiaalien hintojen nousu sekä koronapandemia aiheuttavat haasteita toteutettaviin investointiprojekteihin.

Vuoden kolmannella kvartaalilla uusia riskejä tunnistettiin useita. Mahdollinen sähkömarkkinareformi ja windfall-vero sekä sähkömarkkinoiden hintakatto aiheuttavat muutoksia sähkömarkkinoiden pelisääntöihin ja markkinoita säätelevään lainsäädäntöön. Nord Stream -kaasuputkien räjähdysten myötä uhka kriittisen infrastruktuurin häiriöille on kasvanut Pohjoismaissa. Sähkön rajut hintavaihtelut lisäävät taloudellista riskiä ja heikentävät tuloksen ennustettavuutta. Vakuusvaadekriisi on vaikuttanut johdannaiskaupankäynnin mahdollisuuksiin ja sen toteuttamiseen. Nasdaq-kaupankäyntivolyyymi on laskusuunnassa ja kahdenvälinen (OTC) kaupankäynti on lisääntynyt.

HENKILÖSTÖ

Kauden lopussa 30.9.2022 Helen-konsernin henkilöstömäärä oli 963 (1 020) henkilöä. Helen Oy:n henkilöstömäärä, sisältäen vakituiset ja määräaikaiset työntekijät, oli 867 (929) henkilöä ja Helen Sähköverkko Oy:n 96 (91) henkilöä.

Muissa tytäryhtiöissä ei ollut henkilöstöä kauden lopussa.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Kolmannen vuosineljänneksen aikana Helenin tutkimus- ja kehitystoiminta edistyi aihepiireinään muun muassa hiilineutraali energiantuotanto, vety ja power-to-x, hiilensidonta, energiajärjestelmän joustavuus ja optimointi sekä asiakasratkaisut.

Meriveden lämmöntalteenottohankkeessa on siirrytty suunnitteluvaiheeseen ja tehty laaja-alaista tutkimuksellista selvitystoimintaa toteutushankkeen mahdollistamiseksi. Maalämmön ja ilmavesilämpöpumppujen osalta selvitimme uudenlaisia hyödyntämiskonsepteja. Helen Venturesin portfolioyhtiö Gradyentin kanssa tehtävä kehitysprojekti kaukolämpöverkon digitaalisen kaksosen kehittämiseksi jatkui suunnitellusti. Olemme selvittäneet lämpö- ja sähkövarastoja sekä pienydinreaktoreita, ja olemme mukana suunnittelemassa kaukolämpöreaktorin edistämishanketta yhdessä VTT:n ja LUT-yliopiston kanssa.

Vety ja power-to-x-liiketoimintalähtö julkaisi ensimmäisen konseptinsa Vuosaaren kohdistettavasta vetytankkausasemasta, josta jätettiin myös hakemus työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) suurten demonstraatioiden tukihakemuskierrokselle. Aihepiiriin liittyen on myös useita Business Finland -hankkeita, joissa syvennymme muun muassa elektrolyyseriteknologian mahdollisuuksiin yhdessä alan tutkijoiden sekä yhteistyöyritysten kanssa. Selvityksemme hiilidioksidin hankintareittien hyötykäytön ja hiilensidonnan näkökulmista ovat myös edistyneet. Kesän jälkeen valmistui karkean tason alustava selvitys Vuosaaren C-voimalaitoksen hiilidioksidin talteenottoaihepiiristä, jossa tarkastelimme mahdollisia teknologioita sekä niiden teknis-taloudellista potentiaalia. Tarkastelumme norjalaisen Horisont Energin kanssa hiilidioksidin varastoinnin mahdollisuuksista on edennyt suunnitellusti. Osallistumme Aalto yliopiston Advanced Energy Project -kurssille aihepiirinä CO2 and Direct Air Capture Future Perspectives, jossa oppilaat rakentavat Helenille liiketoimintamallin tulevaisuuden teknologiasta. Aihepiiristä on myös useita Business Finland -hankkeita, jotka linkittyvät sekä energiajärjestelmän että vetyliiketoiminnan kehitykseen.

Asiakasratkaisujen puolella kehityshankkeemme yhteistyöprojektina Oilonin kanssa voitti kansainvälisen The Heat Pump Award -palkinnon Decar Building -sarjassa. Voittaneessa projektissa Pasilan maaliikennekeskuksen paikalle rakennetun kerrostalon korkealämpöpumppu hyödyntää maalämpöä sekä jäteveden, kaupan kylmäkoneiden ja jäähdätyksen hukkalämpöä. Kierrätetty energia käytetään 113 kodin sekä alakerran ruokakaupan lämpimään käyttöveteen, lämmitykseen ja jäähdätykseen. Osallistumme tänä vuonna myös Helsingin yliopiston järjestämään HELSUS Co-Creation Labiin, jossa neljä opiskelijaa poikkitieteellisistä lähtökohdista tekee pro gradu -tutkielmansa kestävän siirtymän aihepiiristä asiakaslähtöisyyden näkökulmasta.

KATSausKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

- 11.10. kerroimme Kilpailu- ja kuluttajaviraston (KKV) hyväksyneen liikkeen luovutuksen, jossa Helenin käyttö- ja kunnossapitopalvelut siirtyvät Enersenselle. Järjestelyn yhteydessä on sovittu palvelusopimuksesta, jonka perusteella Helen ostaa kyseiset palvelut jatkossa Enersense International Oyj:n Smart Industry -liiketoiminta-alueeseen kuuluvalta Enersense

IN Oy:ltä. Sopimuksen on määrä astua voimaan 1.11.2022. Helen käynnisti käyttö- ja kunnossapitopalveluiden julkisen kilpailutuksen huhtikuussa 2022 ja se päättyi elokuussa 2022.

- 25.10. kerroimme Energiategollisuus ry:n valinneen Helenin toimitusjohtaja Juha-Pekka Weckströmin hallituksen uudeksi puheenjohtajakseen.

NÄKYMÄT TULEVAISUUTEEN

Merkittävät muutoshankkeemme ja hiilineutraalin tuotannon projektimme jatkuvat suunnitellusti. Tulemme myös jatkamaan investointejamme vauhdittaaksemme muutosta hiilineutraaliin sähkön- ja lämmöntuotantoon. Tuotantorakenteemme muuttuu sähkön ja lämmön yhteistuotannosta erillistuotantoon Hanasaaren ja Salmisaaren yhteistuotannon loppuessa. Sähkön erillistuotannon pääasialliset tuotantomuodot ovat tuuli-, vesi- ja ydinvoima. Salmisaaren alue säilyy energiantuotannossa.

Jo tehtyjen tuulivoimainvestointiemme rakentuessa ja valmistuessa tavoitteenamme on jatkaa tuulivoimaan investoimista. Jo tehtyjen tuulivoimainvestointien osalta olemme sitoutuneet yli 500 miljoonan euron investointeihin tytäryhtiöiden kautta. Aurinkoenergian rooli on jo kasvanut liiketoiminnassamme, ja tavoitteenamme on investoida lisää aurinkoenergiaan. Tulemme edistämään entisestään hukkalämpöjen hyödyntämistä. Myös vedyllä on tärkeä rooli tulevaisuuden hiilineutraalissa yhteiskunnassa, ja meillä on suunnitteilla vetyyn liittyviä yhteistyösopimuksia. Edistämme sähköisen liikenteen infrastruktuuria lisäämällä latauspisteitä. Tavoitteenamme on avata noin 65 pika- tai suurteholatauspistettä tänä vuonna, ja vuoteen 2025 mennessä tavoitteenamme on asentaa yli 1 000 latauspisteen verkosto.

Jatkamme uudistetun ja kattavan lämpötarjoamamme esille tuontia. Sen myötä tarjoamme asiakkaillemme kaukolämmön ohella maalämpöä päälämmitysjärjestelmänä sekä entistä enemmän muita lämmitystä tehostavia ratkaisuja, kuten poistoilmalämpöpumppuja ja energiaremontteja.

Vuosaaren modernin biolämpölaitoksen käyttöönotto lähestyy. Katri Valan seitsemäs lämpöpumppu edistyy, ja Mustikkamaan luolalämpöakun osalta on päästy lämmitysvaiheeseen, jota toteutetaan energiamarkkinatilanteen mukaisesti. Vuoden 2022 viimeisen kvartaalin aikana odotamme myös Olkiluoto 3:n, jota omistamme osaomistusyhtiömme TVO:n kautta, säännöllisen sähköntuotannon alkavan.

Pyrimme lisäämään energiaomavaraisuutta korvaamalla nykyistä tuotantoa monipuolisilla teknologisilla ratkaisuilla, joihin kuuluvat muun muassa sähkökattilat, ilma-vesilämpöpumput, konosalien lämmön talteenotto ja erilaiset maalämpöratkaisut. Lämmön hankinnan yhteistyötä naapurikuntien kanssa lisätään. Pienydinreaktorit (SMR) ovat mielestämme varteen otettava ratkaisu yhdeksi tulevaisuuden energianlähteeksi. Pyrimme luomaan osaltamme edellytyksiä viranomaistahojen (TEM, STUK) kanssa ydinenergia-alan lainsäädännön ja siihen liittyvän luvituksen uudistamisesta ja uudistamisen nopeuttamisesta.

Visionamme on olla markkinoiden asiakaskeskeisin energiayhtiö, ja tämän tavoitteen saavuttamiseksi jatkamme panostuksia asiakaskokemuksen parantamiseksi. Asiakaskeskeisyyteen tähtäävä visio edellyttää panostusta digitaaliseen asiakaskohtaamiseen ja ratkaisuliiketoiminnan digitalisointiin. Tulemme panostamaan entistä enemmän asiakkaitamme auttaviin digitaalisiin palveluihin, jotka tukevat asiakkaitamme energiansäästämisessä etenkin tulevan talvena mutta kannustavat heitä myös fiksummiksi energiankäyttäjiksi.

Odotamme markkinoiden epävakauden ja arvaamattomuuden jatkuvan. Polttoaineiden hankinta uusista kanavista aiheuttaa kasvavia kustannuksia. Haastavat markkinaolosuhteet kiihdyttävät edelleen hintojen vaihtelua. Tämä tulee entisestään heikentämään energiamarkkinoiden ennustettavuutta. Sähkön vähittäismarkkinoiden tilanne kiristyy entisestään muuttuvissa markkinaolosuhteissa. Energiatoimialan riskillisyyden voidaan yleisesti todeta kasvavan edelleen tulevaisuudessa. Helenin kannattavuutta heikentävät edelleen korkeat päästöoikeuksien hinnat ja polttoaineiden kustannukset vuonna 2022. Tästä johtuen tulemme lyhyellä tähtämellä tekemään vahvasti negatiivisen tuloksen kaukolämmössä. Ennakoimme kuitenkin vuoden 2022 tuloksen yltävän vähintään edellisvuoden tasolle johtuen pitkälti sähkön markkinahintojen kehityksestä. Nykyinen markkinatilanne on kuitenkin merkittävästi lisännyt tuloksen epävarmuutta.

Helenin vuoden 2022 tilinpäätös julkaistaan 28.2.2023.

Helsingissä 28.10.2022

Juha-Pekka Weckström, toimitusjohtaja, Helen Oy

MYyntI

GWh	7-9/2022	7-9/2021	Muutos	1-9/2022	1-9/2021	Muutos
Sähkönmyynti	833	730	14 %	3 381	4 003	-16 %
Sähkön siirron myynti	1 002	1 021	-2 %	3 241	3 249	0 %
Lämpö	606	672	-10 %	4 286	4 623	-7 %
Jäähdytys	88	83	6 %	171	172	0 %

TULOSLASKELMA

milj. euroa	7-9/2022	7-9/2021	Muutos	1-9/2022	1-9/2021	Muutos
LIKEVAIHTO	295	195	52 %	1 116	827	35 %
Valmistus omaan käyttöön	1	1	-45 %	3	3	1 %
Kulut						
Energianhankinta	-133	-74	80 %	-366	-231	58 %
Voimalaitospolttoaineet	-27	-24	13 %	-397	-261	52 %
Muut kulut	-48	-49	-2 %	-154	-151	2 %
Poistot	-30	-31	-3 %	-90	-93	-4 %
LIKEVOITTO	58	19	210 %	111	93	20 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-14	-3	414 %	-19	-11	70 %
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	45	16	177 %	93	82	13 %
Verot	-3	-5	-48 %	-8	-15	-47 %
Vähemmistöosuudet	-2	0		-3	0	
TILIKAUDEN VOITTO	40	11	257 %	82	68	21 %

TASE 30.9.2022

milj. euroa	9/2022	9/2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	192	18
Konserniliikearvo	66	28
Aineelliset hyödykkeet	1 969	1 910
Sijoitukset	436	328
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Polttoaineet	132	72
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Saamiset	398	295
Rahat ja pankkisaamiset	605	144
YHTEENSÄ	3 798	2 795
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	600	600
Muut rahastot	1 252	1 251
Edellisten tilikausien voitto	245	209
Tilikauden voitto	82	68
Vähemmistöosuudet	119	12
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	858	481
Lyhytaikainen vieras pääoma	643	174
YHTEENSÄ	3 798	2 795